

en saadan Bestemmelse bliver sat ind i Lovforslaget, og Udvalget havde ogsaa stillet en saadan Bestemmelse op til Lovforslagets § 13, som blev vedtagen her ved 2den Behandling, og hvori der udtales, at den Ret, som hidtil havde bestaaet, fremdeles skulde bestaa. Som jeg imidlertid udtalte ved 2den Behandling, erkendte vi, at § 13 egentlig næppe var det rigtige Sted for Forslaget, fordi den jo omhandler Bønningsforhold, og dernæst erkender jeg, som jeg vist ogsaa den Gang nævnedes, at det, man tilsigtede, kun var, at Forholdene maatte blive ved det nu bestaaende, idet man ikke tilsigtede nogen ny Udvidelse af de nu bestaaende Forhold. Det kunde maaske ligge i den Del af § 13, som den Gang blev stemt ind, den nuværende § 23, og derfor har jeg tilligemed det øvrige Udvalg kunnet tiltræde det subsidiaire Forslag, som er stillet af Ministeren, og hvorefter 1ste Stykke af § 23, naar dette bliver vedtaget, vil udgaa.

Dernæst komme vi til de omstridte Punkter om Skolekommissionens Sammensætning og Kaldelsesmaaden. Her maa jeg desværre udtale, at der ikke er nogen syn-derlig større Udsigt til Enighed nu om disse Punkter, end der har været tidligere, men man maa haabe, at ogsaa disse Punkter maa finde deres Løsning gennem den videre Behandling, og navnlig maa man haabe, at den ærede Minister og det andet Ting virkelig her ville tage Hensyn til Befolkningens Interesser og den Indflydelse, som Befolkningen nu i saa mange Aar har haft paa Kaldelsen. Udvalget føler sig ogsaa overbevist om — og jeg tror, at det samme er Flertallets Mening i dette Ting — at naar vi skulle have en virkelig udvidet Skolekommission, som skal have nogen Myndighed, og som skal have Befolkningens fulde Tillid, maa man indrette denne Skolekommission omtrent paa den Maade, som Flertallet nu har foreslaaet og har faaet vedtaget her ved 2den Behandling. Hvad Ændringsforslag under Nr. 48 angaar, som er stillet af den højtærede Minister, og som gaar ud paa at udvide Skolekommissionerne, da kan jeg ganske vist indrømme, at der derigennem er stet en Smødefommen mod Flertallets Standpunkt her i denne Sal, men Forslaget har dog efter min Mening saadanne Mangler, at vi ikke have kunnet tiltræde det. For det første gaar Forslaget ud paa, at Sogneraadet skal vælge den ene Halvdel af Skolekommissionen. Denne Valgret for Sogneraadet synes mig i Grunden ingen Nytte til — det er egentlig det rette Udtryk derfor — fordi den Skolekommission, som skal bestæfte sig

med Skolens Forhold og i det hele indrette Forholdene i Skolen saa godt som muligt, jo navnlig skal være et Udtryk for Kommunens Befolknings Ønske og netop bliver det bedste Udtryk derfor, naar den bliver valgt af selve Befolkningen, men derimod ikke, naar Sogneraadet som der her er foreslaaet skal vælge Halvdelen. Vi maa nemlig huske paa, at Sogneraadet er og bliver ikke noget Udtryk for hele Befolkningens Ønske af den Grund, at det jo ikke er denne, der har valgt Sogneraadet, idet den største Part deraf vælges af de højtbestaaede. Dernæst kommer jeg til et andet Punkt i dette Forslag, nemlig det, at Præsten er selvstregen Formand. Jeg tror, at vi, naar vi nu ere komne saa vidt, at vi skrive 1896, maa kunne gøre det Stridt, at vi kunne overlade Beboerne selv at vælge Formændene i deres kommunale Institutioner. Og jeg tror, at man ganske trygt kan gøre det. Viser man Beboerne denne Tillid, kan man være forvisset om, at Befolkningen er saa langt fra at ville misbruge den, at den meget mere vil bruge den paa en god og gavnlig Maade netop i Skolens Interesse. For Resten er det min Overbevisning, at Præsten i de allerfleste Tilfælde vil blive valgt til Formand i Skolekommissionen, og saa synes det mig at være langt behageligere for Præsten at sidde der som valgt Formand end at sidde der som født Formand ifølge Loven. Endelig er der et tredje Punkt, som ikke er taget med i Forslaget — jeg skal i øvrigt ikke nærmere omtale Forslaget, da det ikke er tiltraadt af Udvalget, men blot fremhæve af hvilke Grunde vi ikke have kunnet tiltræde det — et tredje Punkt, som synes mig at være en Mangel ved Forslaget, og det er det, at Kvinder ikke ere valgbare til Skolekommissionerne. Jeg paa-skønner, at den højtærede Minister vil give Enker, som have egen Husstand, og som have Børn i Skolen, Valgret, jeg paa-skønner det som et Fremskridt, og det bør noteres; men jeg tror, at det vilde være heldigt, om man ogsaa gav Kvinderne Valgbarhed, saa at de kunde blive valgte til Medlemmer af Skolekommissionerne. Jeg har i mit Liv set flere Eksempler paa, at Kvinder meget stærkt have interesseret sig for Skolens Sager og med megen Forstand have kunnet deltage i Drøftelse af Skolens Forhold. Jeg indser ikke, hvorfor man skal udelukke dem af den stedlige Bestyrelse, som varetager Ordningen og Indretningen af Skolens Forhold, naar man dog antager dem som Lærere i Skolen og maa anerkende, at de udføre en meget god og nyttig Ærning. Om Forslaget om Kaldelses-